

Nachtzorg: mogelijkheden en voorbeelden

Dit artikel schetst mogelijkheden die er bestaan om de nachtzorg te organiseren binnen zorgorganisaties.

Aanleiding

Er zijn diverse aanleidingen om het goed organiseren van nachtzorg onder de loep te nemen. Zo zijn er verpleeghuizen waar vanuit efficiency en kostenbesparing wordt gekeken of de nachtzorg niet anders ingericht kan worden. Mogelijk kan er met minder fte in de nacht gewerkt worden door de zorg anders te organiseren, bijvoorbeeld door samen te werken met andere zorgorganisaties en/of de inzet van technologie. Ook zijn er zorgorganisaties die tevens de waarde van slapen als uitgangspunt nemen. Doordat de cliënten 's nachts niet gestoord worden in hun nachtrust, zijn zij overdag in een betere lichamelijke en psychische conditie hetgeen welzijn en de gezondheid ten goede komt.

Welke mogelijkheden zijn er om nachtzorg anders te organiseren?

Welke mogelijkheden zijn er om nachtzorg anders te organiseren? Drie factoren kunnen hierbij mogelijk van invloed zijn:

1. Bezetting

2. Samenwerking met andere organisaties
3. Inzet van technologie

1. Bezetting

Hoe zou je de bezetting (in termen van aantal uren/fte en opleidingsniveau) moeten aanpassen om kwalitatief goede nachtzorg te bieden? Uit het Nivel rapport uit 2012 'De dagelijkse bezetting en kwaliteit van zorg in instellingen van langdurige zorg' blijkt dat er geen uitspraak mogelijk is over minimale of optimale bezetting in aantallen personeelsleden tijdens de 24 uurszorg.

Quote uit dit rapport:

" Een goede kwaliteit in de langdurige zorg is niet alleen afhankelijk van voldoende handen aan het bed en een hoog opleidingsniveau van de verpleegkundigen. Afstemming op de zorgvraag van bewoners, een goede werksfeer, samenwerking en overdracht, tevredenheid met het werk en een laag ziekteverzuim blijken zeker zo belangrijk."

Conclusie: Er is dus geen blauwdruk of formule om te komen tot kwantificering van de ideale bezetting gedurende de dag en nacht.

2. Samenwerken met andere organisaties

Door samen te werken op het gebied van nachtzorg maak je het aanbieden van nachtzorg voor organisaties betaalbaar en haalbaar (financieel en qua capaciteiten). Tevens draagt het bij aan een goede/voldoende nachtzorg dekking in een regio waar dat anders eventueel lastig is.

Mogelijkheden – Hoe doe je het, wat zijn de opties?

- Samenwerken door inzet van één gezamenlijke centrale in bijvoorbeeld de regio, voor alle deelnemende organisaties.
- Plus: inzetten van (slimme) domotica op de diverse locaties.
- Door inzetten van een vast nachtzorgteam.

Aandachtspunten en voorwaarden – Waarmee moet je rekening houden?

Hoe laat je mogelijk bestaande domotica systemen op elkaar aansluiten, of hoe zorg je voor koppeling aan de centrale?

Hoe regel je de financiering onder de verschillende deelnemende organisaties?

Voorbeeld

- Lunetzorg (zorgcirkels) (verstandelijk gehandicapten, V&V, GGZ) werkt samen met andere zorgorganisaties in de regio met gebruik van domotica, met als doel het kunnen aanbieden van betaalbare kwalitatief goede nachtzorg in de regio. Met minder mensen en ondersteuning van een centrale post wordt efficiënt gewerkt.

3. Inzet van technologie

Inzet van technologie kan bijdragen aan het betaalbaar maken van nachtzorg en heeft daarnaast voordelen voor cliënten en medewerkers.

Opbrengsten – Wat levert het op, wat bereik je ermee?

Voor cliënten:

- Betere nachtrust voor cliënten doordat zij niet tijdens controlerondes wakker gemaakt worden.
- Meer veiligheid voor cliënten door continu monitoring op afstand i.p.v. alleen op één of meer vaste (fysieke) controlemomenten per nacht.
- Medicatie en vrijheid beperkende maatregelen kunnen verminderd worden door leefstijlmonitoring op maat per cliënt.
- Kortere wachttijden voor cliënten die oproepen, doordat er meteen audio- of beeldschermcontact gemaakt kan worden. Cliënten hebben direct reactie op een oproep.

Voor zorgmedewerkers:

- Minder lopen en minder fysieke opvolging van meldingen.
- Minder werk doordat de centrale een aantal meldingen al zelf kan afhandelen.
- Meer rust voor medewerkers omdat zij minder gestoord worden tijdens hun werk (meldingen komen binnen bij de centrale en de centralisten zorgen voor eerste beoordeling en deels afhandeling).

Voor de organisatie:

- Besparing in aantal uren/fte door minder fysieke opvolging en minder controlerondes.
- Minder loze alarmen (in tegenstelling tot oude technologie-toepassingen of oproepsystemen).

Mogelijkheden – Hoe doe je het, wat zijn de opties?

- Slimme sensortechnologie die kamerdekkend is.
- Instelmogelijkheden op maat per cliënt (bijvoorbeeld: wat monitor je wel/niet, hoe, wat is afwijkend gedrag voor cliënt A, wanneer alarm).
- Mogelijkheid om na binnenkomende alarmering op basis van slimme sensortechnologie verificatie te doen via beeldscherm of inbellen, of met cameratoezicht.
- Zorgcentrale: centrale medewerkers beoordelen alle binnenkomende meldingen, handelen wat zij zelf kunnen beantwoorden zelf af en/of besluiten welke (soort) vervolgactie nodig is (112, mantelzorgers inschakelen, zorgmedewerker langs sturen).

Aandachtspunten en voorwaarden – Waarmee moet je rekening houden?

- Gebruik slimme/nieuwe technologie!
- Juiste toepassing van de technologie waarborgen.
- Aanbeveling is ‘alles uit, tenzij...’ – denk er goed over na wat per cliënt nodig en zinvol is en wat vooral niet.
- Zorg voor tijdige en goede begeleiding vanaf de implementatie van technologie, bij zowel medewerkers als familie en cliënten.

Ervaringen

Een aantal zorgorganisaties heeft goede ervaringen met het gebruik van technologie in de zorg. Een aantal voorbeelden:

- Het Spectrum (woon-en zorgcentrum): slimme sensortechnologie, beeldcommunicatie, in combinatie met een Zorgpost
- Amerpoort (verstandelijk gehandicapten): Video: [Nachtzorg voor cliënten op locatie evenals in de wijk middels inzet medewerkers en gebruik zorgcentrale, domotica](#)

Op bovengenoemde site staan de volgende voorbeelden:

- Locatie de Enk (Dignis/Lentis, dementiezorg) middels SOS (Slimme Optische Sensor):
‘De bewoners van de Enk hebben veel bewegingsruimte in en om het gebouw heen. Er wordt gebruik gemaakt van de nieuwste technieken om de veiligheid en comfort van de bewoners te vergroten. De slimme optische sensor is één van deze technieken.’
 - [Website Locatie de Enk](#)
 - Video: [Domotica in verpleeghuis de Enk](#)
- Laarhof (Coloriet, dementiezorg) m.b.v. UAS (Unattended Autonomous Surveillance) technologie. ‘Bij Coloriet is techniek een middel om de kwaliteit van leven te verhogen,’ vertelt Nico Heeman, manager bedrijfsvoering. ‘Daarom hebben we gekozen voor speciale domoticoepassingen met bijvoorbeeld sensoren in stoelen en onder het matras van het bed. Die sensoren meten onder andere het hartritme en de ademfrequentie en kunnen daarmee aangeven wanneer een bewoner bezig is om wakker te worden of op te staan uit de stoel. De woonbegeleider krijgt dan een seintje op haar smartphone en tablet en kan zo nodig een handje helpen. Op deze manier helpt de domotica bij de veiligheid en de privacy van de bewoners.’
 - [Coloriet: Wonen zoals thuis](#)
 - [Innovatie bij Coloriet](#)
- Zuidwester (voor kwetsbare burgers) maakt gebruik van uitluistertechniek tijdens de nachtzorg.
 - Video: [Animatie over inzet technologie](#)

Artikel door Stephanie Gross en Fenneke Hommel

Meer weten

Voor wie meer wil lezen over gebruik van technologie in de nachtzorg:

- De whitepaper [Zorgdomotica in de nachtzorg](#) van Vilans biedt zorgaanbieders inzicht in de mogelijkheden die zorgdomotica biedt voor de nachtzorg. Er is beschreven welke verschillende typen en generaties zorgdomotica er bestaan. Tevens worden de ervaringen met de nieuwe generatie zorgdomotica in de gehandicapten- en ouderenzorg gedeeld. Tot slot volgen tips voor de implementatie van de nieuwe domotica.

tags:

[Nachtzorg](#) (11)